

Tora: Traditionsliteratur

Eine Fallstudie in “Bikur Cholim”

von der Bibel bis zum Schulchan Aruch (und weiter)

Die Entwicklung von Halacha

1. Biblische Quelle

→ 2. Talmudische Analyse

3. Klärung durch Rishonim

4. Kodifizierung durch Acharonim

→ 4. Moderne Anwendungen

1. Biblische Quelle

I. Devarim (5Mose) 13:5

אַחֲרֵי יִקְרָא אֱלֹהִיכֶם תָּלַכְוּ וְאַתָּה
תִּרְאָו וְאַתְּמִצְתָּיו תִּשְׁמַרְנוּ
וּבְקָלוֹתֶךָ תִּשְׁמַעַן וְאַתָּה תִּעֲבֹדוּ וּבָוֹ
תִּלְבֹּזְנוּ:

Ihm eurem Gott gehet
nach, ihn fürchtet, seine
Gebote wahrt, auf seine
Stimme hört, ihm dient
und haftet an ihm!

II. Devarim (5Mose) 28:9

יְקִיםָה יִקְרָא לֹז לְעֵם קָדוֹשׁ כִּאֵשֶׁר
נִשְׁבַּעַתָּה כִּי תִשְׁמַר אֶת-מִצּוֹתָה
יִקְרָא אֱלֹהִיךְ וְהַלְכָתָ בְּדָרְכָיו:

Er errichtet dich zu einem
heiligen Volk sich, wie er
dir zuschwor, wenn du
Seine deines Gottes
Gebote wahrst, du in
seinen Wegen gehst.

2. Talmudische Analyse

Talmud Bawli, Bawa Mezia 86b

**אמר רבי חמא בר חנינה يوم
שלישי למלתו היה ובא הקב"ה
לשאל בשלוםו.**

Rabbi Chama sagte: das war der dritte Tag nach seiner Beschneidung, und Gott kam ihn zu fragen nach seinem Wohl. (I.M 18:1)

172 **השוכר את הפעלים פרק שבעי בבא מציעא** סדרת חז"ל

ל כי אםלו אהה עשה לך בכורה שלמה בטעתו לא זאת די והובק עבדן שן כי אבדם ישב ווועט לנטרא

רשותה ארכאולוגית עדין מתקלה. כמו כן: ווּמְבָשָׁלָה כִּי פְּלִירָן, והחובב ייזיד לחם שלמה לויים אדר שלשים ^{תנ"ז} – אין מושג איך הוא מתרשם; וזה בוד סימן ומשמע בו ר' נחמן עשרה בקר ^{אל} פְּלִירָן. דהיינו שאל

בראשם יעשה בקר רעוי ומאה זaan לבר
באל תבי וחויר ובורבוים אבוסטם ואבד
נדיחן בו אנטון מסתודה דרב הילל לעשלין
הנעם כהן מרג'ו צבאות: קהן קהן
טבון: לרעון צבאות קהן קהן
כפלון: בזעון מגדון קהן קהן
השאלה: בזעון קהן קהן

של מלחמות וורי יuczק אמר והללו ליעץ קיריה ואברהר ר' יuczק אלוף נשות הו שלמה כל אהית ואחרת עשרה כל בגדותךך בגד מאוי בטעא

וזה בפורה שמא אעגל סידע חותם הו בפורה [שמא] אעגל סידע הוום ואילו נבי אבדת שוד מילס מעד מכסב זונען חריב אעלא ובקר רין אבדת ותקה בו בקערתון[לעומת] ותקה שוד מילס[לעומת] מהירס

ך ושב ואמר רב דודה אמר רב בן בקר אמרך שים טוב שלשה הרם תלהו חורי להלחה נבר הכא לב ישראל ודודה

- בר עללא ואהטיא רב הצעיר ואהטיא בא נון ברבי והצעיר יוון אל הנער ובודר לעשא אווח' כל חר ווד
- חביבה לער דר זיקח חמואה והלב ובון רבקך אשר עשה, חון לפניהם רבקה קנא רדכטה אידי לפקידיו למבה
- ל' תלואת האני בדר אידר רב תנן ר' רבא כד' לדאכין פלט' לשונות ברורל אידר רב' החום בר גמלאי'

לעולם אל שעה ארם מן הרגע שדר צורה עליה פלהות ולא אבל להם מלאכי השער דוד לנצח ואבלו להם ואבלן מלך רצוך אלא איש נארו כדי שאבלו ותו אבדר רב דוד והוא אמר רב כי כל מה שעשה אבדר למלאכי השער בונאמו עתה ה'ב'ה לבעוי ובנאמו כל (סנה) שעשה אבדר עתה ה'ב'ה לבעד עז'

שליח צ"ל אל בקרך רן אברהם וורה נטע מטה ר' ריקת חסאה והלב' בגני סטנדי למכ' גלים מן השיטוטים וזה שעד' עליהם תחתה הענין' בגני עידן לבלוך שם על התעורר [ונע'] ואברהם הירך עטם לשלוחם' וזה הולך לפניויהם זקון' יוזח נ' ואנשא פיט' וזכותם באמר' ר'זיא' מפכו קומ' ושותה האם וולעיא דר' חזא כ"ר' בזיא' ואנדרא' ר'

אברהם רבי חנוך בר' חנינא אמרו ר' יוס ששלישי של מילה של אברם ור' נבא הקב"ה לשאל בראם והזכיר
אברהם אמר עתים אחדים בדורותם שהרשות לא ניתנת לרבנן ולא לאשכחן

היש רבתה אל נו תערוב מעל עבדך בין דחואך אפר ושין אמר לאו אורה אורה לשביך האה חייז רבתה עזיא עדי ודרה והנה שלושת אשתים נבטים עליי וריה ורין לckerותם בעניקה אמי קמי עלה כי חווית רבתה לה ונברא אמרתי לאו אהם ואתני פלאתך לאו נברא נבראה אשתם בוגר אל ענתקה רוגאל מוגאל

בנין בית הכנסת החדש בדרכון בתקופה של שלוש שנים ורבעים.

2. Talmudische Analyse

ca. 1-500 CE

Talmud Bawli, Sota 14a

ו אמר רבי חמא ברבי חנינא Mai DcTib Ahri
ה' Alkicem Tlco vci Afshar lo lAdam Lehak
AhR Shcina? ... Alia Lehak AhR Midotio:
Ma Hoo ... Bikr Holim DcTib vYira Alion H'
Baalonim Mar'a, Af Atah Bakr Holim.

Und noch sagte Rabbi Chama:
was bedeutet "du in seinen
Wegen gehst"? Ist es möglich für
Mensch Gott zu folgen?...

Sondern man soll Seine
Eigenschaften folgen: genau wie
er ... den Kranken besucht,
sollst Du auch.

2. Talmudische Analyse

ca. 1-500 CE

Talmud Bawli, Nedarim 40a

יצא ר' עקיבא ודרש: כל מי שאין מבקר חולים -
כailו שופך דמים...

כִּי אַתָּה רַב דִּימֵי אָמֶר: כָּל הַמַּבְקֵר אֶת הַחֹולָה גּוֹרֵם לוֹ שִׁיחָה, וְכָל שָׁאַנוּ מַבְקֵר אֶת הַחֹולָה גּוֹרֵם לוֹ שִׁימָות ... כָּל הַמַּבְקֵר אֶת הַחֹולָה מַבְקֵשׁ עַלְיוֹ רְחָמִים שִׁיחָה ... וְכָל שָׁאַין מַבְקֵר אֶת הַחֹולָה אֵין מַבְקֵשׁ עַלְיוֹ רְחָמִים...

Rabbi Akiva lehrte: Jeder der die Kranken nicht besucht, ist wie ein Mörder.

Als Rav Dimi kam, sagte er: Jeder der den Kranken besucht, verlängert sein Leben, und jeder der den Kranken nicht besucht, tötet ihm. Jeder der den Kranken besucht wird beten (für seine Heilung), und jeder der den Kranken nicht besucht wird (für seine Heilung) nicht beten.

3. Klärung durch Rischonim ca. 1000-1500 CE

תְּרֵלִיִּג

Rabbeinu Yitzchak ben Yosef of Corbel, Sefer Mitzwot Katan, Mitzwa 47
(13. Jahrhundert, Frankreich, Tosafist)

Mitzwa 47: zu besuchen die Kranke, wie es sagt: **מצוה מז: לבקר חולים. דכתיב (דברים כ"ח) והלכת בדרכיו.**
“Du sollst in Seinem Weg gehen”.

Maimonides, Hilchot Avel (Trauer) 14:1

(1135 Cordoba - 1204 Ägypten)

Alle diese Gesetze... sind im Gebot von “Liebe Deinen Nächsten” (5M. 19:18) beinhaltet

מצוות עשה של דבריהם לבקר חולים, ולנחים אבליים, ולהוציא המת, ולהכenis הכהלה, וללוות האורחים ... ואלו הן גמилות חסדים שבಗופו שאין להם שיעור. אף על פי שככל מצוות אלו מדבריהם, הרי הן בכלל אהבת לרעך כבוד, כל הדברים שאתה רוצה שייעשו אותך לך אחרים, עשה אותן אתה לאחיך...

3. Klärung durch Rischonim

ca. 1000-1500 CE

תሪיג

Nachmanides, Torat Haadam
(1194 Girona - 1270 Jerusalem)

Wir lernen von hier, dass der Zweck die Kranke zu besuchen für sie zu sorgen (hygienisch und medizinisch) ist, so wie den Besucher für den Kranken zu beten zu inspirieren. ... Deshalb, wenn man für den Kranken nicht betet, hat die Mizwa nicht in Vollkommenheit erfüllt.

ושמעין מהכא דבדור חולים כדי שיכבדו וירבצו לפניו ויעשו לו הרצכים הרצכים להליו וימצא נחת רוח עם חבריו, ועוד כדי שיכוין דעתו לרחמים ויבקש עליו... לכך המבקר את החולה ולא בקש עליו רחמים לא קיים המצוה.

3. Klärung durch Rischonim

ca. 1000-1500 CE

תְּרֵלִיִּג

Rabbi Yaakov ben Ascher, Arba'a Turim, Jore De'a 335
(1270 Köln - 1340 Toledo)

Es ist eine grosse Mitzwa den Kranken zu besuchen, weil der Besucher wird durch dem für ihn beten, und seine Leben verlängern. Und auch wird er für seine Bräuche zu sorgen

ומצוה גדולה היא לבקר שמתוך כד יבקש עליו רחמים ונמצא כאילו מחייתו וגם מתוך שרואהו ומעיין בעניינו אם יצטרך לשום דבר משתדל בו להמציאו לו ועושה שיכבדו וירבציו לפניו

4. Kodifizierung durch Acharonim ca. 1500-1800 CE

Rabbi Josef Karo, Schulchan Aruch, Jore De'a 335:1
(1488 Toledo - 1575 Safed)

מצוּה לְבָקֵר חֹלִילִים. הַקָּרוֹבִים וְהַחֲבָרִים נְכֻסִים מִיד; וְהַרְחֹוקִים, אַחֲר ג' יְמִים. Es ist eine Mitzwa den Kranken zu besuchen. Verwandten und Freunden sollten sofort, anderen nach drei Tage.

Rabbi Mosche Isserles, Schulchan Aruch, Jore De'a 335:4
(1520 Krakow - 1572 Krakow)

Wenn man für den Kranken nicht betet, hat die Mitzwa nicht in Vollkommenheit erfüllt.

וְכָל שְׁבִיקָר וְלֹא בִּיקַשׁ עַלְיוֹ רְחָמִים, לֹא קִיּוּם הַמְצֻוָה (ב"י בְשֵם הַרְמָב"ז).

4. Kodifizierung durch Acharonim ca. 1500-1800 CE

Rabbi Abraham Gombiner, Schulchan Aruch, Orach Chaim 119:1
(1635 Gombin - 1575 Safed)

Man muss nicht unbedingt die Name vom
Kranken erwähnen, wenn er anwesend ist.
Aber wenn nicht, dann man muss.

המבקש רחמים על חבירו א"צ להזכיר
שמו (ברכות דף ל"ד) וה"מ בפניו אבל
כשמתפלל שלא בפניו צריך להזכיר
שמו (מהרי"ל).

4. Moderne Anwendungen

ca. 1930 -

Rabbi Mosche Feinstein, Igrot Mosche, Jore De'a 1:223
(1895 Uzda - 1986 New York)

As far as fulfilling the mitzvah of bikur cholim by way of telephone, it has been suggested that even though one has not fulfilled all the elements enumerated by the Tur and Beit Yosef in Shulchan Aruch, Yoreh Deah 335 in the name of Ramban, nevertheless it is still a fulfillment of the mitzvah, because performing any of these elements fulfills the mitzvah. And I say that while one who does this has certainly performed a mitzvah, nevertheless he has not fully fulfilled his obligation seeing as he is lacking in the other elements of the mitzvah. Therefore, if it is impossible for him to actually visit, then he may, at least, visit him in any way that he can and fulfill whatever aspects of the mitzvah that can be fulfilled with a telephone call.

ובדבר בק"ח על ידי שאלה בטעלעפאן
... שאפ שכל העניינים שחושו הטור
והב"י ביו"ד סי' של"ה בשם הרמב"ז
אינו מקיים מ"מ יוצא ידי המצוה של
בק"ח משום דגם בעשה אחת מכל אלה
נמי יצא ידי חובתו. הנה פשוט לע"ד
שאפ שמקיים מצווה דבק"ח אבל אינו
שייך לומר שיצא י"ח כיוון שהCSR
בבקרור זה עניינים האחרים שיש
בק"ח. ורק יצא מזה שם א"א לו
לקיים בהליכה לשם לא נפטר לגמרי
אלא צרייך לבקרו במה שאפשר לו
לכה"פ עניין אחד או שניים שהוא גם
ע"י הטעלעפאן.

4. Moderne Anwendungen

ca. 1930 -

Rabbi Asher Weiss, Minchat Asher, Bereishit 20

Our Rabbi, the author of Igrot Moshe, judges whether or not it is possible to fulfill the mitzvah [of bikur cholim] with a telephone call. And he writes in his ruling that we find several ways to fulfill the mitzvah of bikur cholim: (1) to pray for the sick person, (2) to see to his needs, (3) to give him encouragement. Now, according to the reasoning that praying and offering encouragement are fulfillments of the mitzvah, performing this mitzvah would also be possible over the phone; only (the third aspect) seeing to his needs is not possible over the phone.

In my humble opinion, though, it is not at all possible to perform this mitzvah over the phone. For even though one can give encouragement over the phone, nevertheless they (the Sages) have said that we must actually visit the sick, and therefore it is only possible to fulfill this mitzvah with an actual visit and not by way of a telephone call from afar. One must fulfill the words of the Torah and the Sages according to their actual guidelines and not simply fulfill the logic behind them...

Therefore, it appears that even were it possible to fulfill all three elements of bikur cholim over the phone, nevertheless it would still not be a fulfillment of the mitzvah but would rather fall under the general category of acts of loving-kindness. It is certainly appropriate to do such an act of kindness when one cannot actually fulfill the mitzvah in accordance with its basic premises, but it is still not the actual mitzvah of bikur cholim.

4. Moderne Anwendungen

ca. 1930 -

Rabbi Yehoshua Pfeffer, The Institute for Dayanim

We can therefore understand the rulings of authorities who state that even when there is no technical means of entirely fulfilling the mitzvah, by visiting the sick with one's person...there remains an obligation to fulfill the foundations of the mitzvah – scrutinizing the needs of the sick, encouraging him and strengthening him, praying for him, and so on.

Based on this principle, it follows that somebody who cannot visit the sick in person should certainly initiate a Skype call. Although this is not the same as a personal visit, it will certainly be a fulfillment of "hearing the mitzvot," seeking to perform the underlying will of the mitzvah of visiting the sick. A Skype call has an advantage over a regular phone call, because each party sees the other. This brings the two closer, and resembles an actual visit.

It is noteworthy that according to Rav Hutner (Letters, no. 33), the mitzvah of visiting the sick does not require a personal visit at all. Rather, the word bikur translates as "examining" the condition of the sick, rather than visiting. There is therefore no difference between a personal visit and a phone call. According to this view, a Skype call fulfills the mitzvah even more than a regular telephone call.